

ІНСТРУКЦІЙНА КАРТКА

ТЕМА: ОБЧИСЛЕННЯ ЄДИНОГО ВНЕСКУ НА ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ. ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Мета заняття: формування вмінь і навичок обчислення єдиного внеску; закріплення і поглиблення знань

Завдання

1. Ознайомлення з інструкційною картою
2. Виконати самостійне завдання

Теоретичні відомості

Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування) — обов'язковий платіж до системи загальнообов'язкового державного соціального страхування, що справляється в Україні з метою забезпечення страхових виплат за діючими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Уведений з 1 січня 2011 року, замінив собою чотири окремі відрахування: до Пенсійного фонду; до фондів страхування на випадок безробіття; із тимчасової втрати працездатності; від нещасних випадків на виробництві.

Розмір єдиного внеску встановлюється у відсотках та залежить від класу професійного ризику виробництва, встановленого для роботодавця за основним видом його діяльності і становить від 36,76% до 49,7 %.

1) Для бюджетних установ (незалежно від визначеного їм класу професійного ризику виробництва) розмір для нарахування єдиного внеску становить 36,3%.

2) Для роботодавців, які використовують працю найманих працівників із числа осіб льотних екіпажів повітряних суден цивільної авіації (пілоти, штурмани, бортінженери, бортмеханіки, бортрадисти, льотчики-наглядачі) і бортоператорів, які виконують спеціальні роботи в польотах, **єдиний внесок** встановлюється у розмірі 45,96 % визначеної бази нарахування для цих осіб.

3) Підприємства, установи, організації за працюючих інвалідів сплачуватимуть **єдиний внесок** у розмірі 8,41 %.

4) Нарухування єдиного внеску для найманих працівників (крім платників, зазначених у ч. 9 статті 8 Закону) здійснюється у розмірі 3,6% сум нарахованої заробітної плати за видами виплат.

Для підприємств, установ, організацій, фізичних осіб, які виплачують допомогу по тимчасовій непрацездатності особам (у тому числі і інвалідам), **єдиний внесок** на суми оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності, що здійснюється за рахунок

коштів роботодавця, та суми допомоги по тимчасовій непрацездатності нараховується за ставкою 33,2 %.

Для застрахованих осіб, які отримують допомогу по тимчасовій непрацездатності, **єдиний внесок** із сум такої допомоги утримується за ставкою 2 %.

Базою для нарахування єдиного внеску для платників роботодавців, які використовують працю фізичних осіб за цивільно-правовими договорами (крім цивільно-правового договору, укладеного з фізичною особою - підприємцем, якщо виконувані роботи (надавані послуги) відповідають видам діяльності, зазначеним у свідоцтві про державну реєстрацію її як підприємця) є винагорода, що виплачується такій фізичній особі за виконання робіт (надання послуг). **Єдиний внесок** на суми такої винагороди нараховується роботодавцем у розмірі 34,7 %. З платників – фізичних осіб **єдиний внесок** утримується у розмірі 2,6% винагороди за цивільно-правовими договорами.

Фізичні особи – підприємці (крім тих, які обрали спрощену систему оподаткування) та особи, які забезпечують себе роботою самостійно та отримують дохід безпосередньо від цієї діяльності, за умови, що такі особи не є найманими працівниками чи підприємцями, сплачують **єдиний внесок** у розмірі 34,7% сум доходу (прибутку), отриманого від їх діяльності, що підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску за кожну особу за місяць, у якому отримано дохід (прибуток).

Для фізичних осіб – підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування, **єдиний внесок** нараховується у розмірі 34,7% на суми, що визначаються такими платниками самостійно, але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановленої Законом. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску.

Починаючи з січня 2011 року **єдиний внесок** сплачується на рахунки органів Пенсійного фонду України, відкриті в органах Держказначейства.

Рішення типової задачі

Задача

Визначити суми нарахувань та утримань єдиного внеску. Працівник у січні місяці отримав заробітну плату у сумі 2000 грн., а також нараховані 1000 грн. лікарняних, у т.ч. 400 грн. за рахунок підприємства та 600 грн. за рахунок Фонду державного соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Підприємство має 15 клас професійного ризику.

Розв'язання

Суми нарахувань та утримань складуть:

Нараховано єдиний внесок на:

- заробітну плату $2000 \text{ грн.} \cdot 37,0\% = 740,00 \text{ грн.};$
 - суму лікарняних $1000 \text{ грн.} \cdot 33,2\% = 332,00 \text{ грн.}$
- Утримано єдиний внесок із:
- заробітної плати $2000 \text{ грн.} \cdot 3,6\% = 72,00 \text{ грн.};$
 - лікарняних за перші 5 днів $400 \text{ грн.} \cdot 2,0\% = 8,00 \text{ грн.};$
 - допомоги з тимчасової непрацездатності $600 \text{ грн.} \cdot 2,0\% = 12,00 \text{ грн.}$

Завдання для самостійного вирішення

Завдання 1. Схематично наведіть схему класифікації цільових державних фондів.

Завдання 2. Схематично наведіть види цільових державних фондів.

Завдання 3. Надайте відповіді на запитання.

1. Створення постійних фондів пов'язане з

2.Тимчасові фонди формуються з метою

1. До джерел формування доходів державних цільових фондів відносять:

2. Цільові фонди бюджету включають бюджетні призначення виключно на конкретні цілі в таких випадках:

5. Принципи організації централізованих фондів фінансових ресурсів:

Завдання 4. Визначити суми нарахувань та утримань єдиного внеску. Працівник у січні місяці отримав заробітну плату у сумі 2500 грн., а також нараховані 1000 грн. лікарняних, у т.ч. 500 грн. за рахунок підприємства та 600 грн. за рахунок Фонду державного соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Підприємство має 15 клас професійного ризику.

Розв'язання

Завдання 5

Визначити суму єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування , якщо водій Петренко В.П. хворів з 1 по 20 серпня 20__ р. і вийшов на роботу 21 серпня, надавши листок непрацездатності з відмітками:

1. табельника – про те, що за період з 1 по 20 серпня припадає 3 вихідні дні;
2. відділу кадрів – про те, що страховий стаж водія становить 6 років 8 місяців;
3. комісії з соціального страхування – про те, що водію належить допомога 80% за 17 робочих днів.

За останні шість місяців перед настанням непрацездатності працівнику нараховано:

- за відпрацьовані 137 днів 1650,75 грн. Заробітної плати;
- за підсумками попереднього року нараховано в лютому премію в розмірі 450 грн., яка буд включена до заробітку кожного місяця розрахункового періоду в розмірі 1/12 винагороди.

	Сума премії, що буде включена до місячного заробітку, грн.
	Сума заробітку за 6 місяців, грн.
	Середньоденний заробіток, грн.
	Загальна сума допомоги з тимчасової непрацездатності, грн.
	Сума допомоги, що виплачується за рахунок підприємства, грн.
	Сума допомоги, що виплачується за рахунок фонду, грн.
	Сума нарахування єдиного внеску, грн.
	Сума утриманого єдиного внеску, грн.

Питання для самоконтролю

1. Види відрахувань до державних цільових фондів.
2. Надайте характеристику Єдиному соціальному внеску

ІНСТРУКЦІЙНА КАРТКА

**ТЕМА: ОБЧИСЛЕННЯ ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ,
ОДЕРЖАНИХ У ВИГЛЯДІ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ТА ІНШИХ ДЖЕРЕЛ.
СКЛАДАННЯ ПОДАТКОВОЇ ЗВІТНОСТІ**

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Мета заняття: закріпити теоретичні знання з обчислення податку на доходи, одержані робітниками і службовцями.

Завдання

1. Ознайомлення з інструкційною карткою
2. Вирішити наведені нижче задачі.
3. Скласти декларацію про доходи.

Теоретичні відомості

Податок із доходів фізичних осіб – плата фізичної особи за послуги, які надаються їй територіальною громадою, на території якої така фізична особа має податкову адресу або

особа, що утримує цей податок згідно з Законом України: «Про податок з доходів з фізичних осіб» від 22 травня 2003 року за №889-IV.

Платниками податку є:

- резиденти, які отримують доходи з джерелом їх походження з території України.
- нерезиденти, які отримують доходи з джерелом їх походження з території України.

Об'єктом оподаткування є:

- загальний місячний оподатковуваний дохід;
- чистий річний оподатковуваний дохід, який визначається шляхом зменшення загального річного оподатковуваного доходу на суму податкового кредиту такого звітного року;
- доходи з джерелом їх походження з України, які підлягають кінцевому оподаткуванню при їх виплаті;
- іноземні доходи.

З 1 січня 2015 року доходи фізичних осіб оподатковуються за ставкою 15% та 20%.

За ставкою 15% оподатковуються доходи в розмірі, що не перевищує 10-кратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленого законом на 1 січня звітного податкового року.

Розмір мінімальної заробітної плати у 2012 році:

З 1.01.15 – 1218 грн.

З 1.09.15 – 1378 грн.

Якщо загальна сума доходу, отриманого платником податку у звітному податковому місяці перевищує 10-кратний розмір мінімальної заробітної плати, то із суми перевищення податок справляється за ставкою 17%.

При визначенні суми податку до уваги береться розмір отриманого доходу з урахуванням наданих пільг та проведених утримань до фондів соціального страхування.

Ставки утримання Єдиного внеску із заробітної плати:

Єдиний внесок – 3,6%;

За трудовою угодою – 2,6%;

По лікарняним листам – 2%.

Ставки Єдиного внеску нараховані на фонд оплати праці:

Єдиний внесок – 37,87%;

За трудовою угодою – 34,7%;

По лікарняним листам – 8,42%

Рішення типових задач

Задача №1

Визначити суму податку з прибутку фізичних осіб, утриманий з нарахованої заробітної плати, якщо нарахована заробітна плата складає 1600 грн.

Розв'язання

Нарахована заробітна плата	1600 грн.
Єдиний внесок 3,6%	57,6 грн.
Податкова соціальна пільга	-
Сума заробітної плати з якої утримується податок з фізичних осіб (1600-57,6)	1542,4 грн.
Податок з прибутку фізичних осіб, утриманий з заробітної плати (1542,4×15%)	231,36 грн.

Задача №2

Робітниці Соколовій за листопад 2015 року нарахована заробітна плата в сумі 1770 грн. , а також оплата праці під час хвороби у сумі 420 грн. Розрахувати суму податку з доходу.

Розв'язання

Розрахуємо розмір Єдиного внеску:

- на оплату праці $1770 \times 3,6\% = 63,72$ грн.;
- на лікарняні $420 \times 2\% = 8,40$ грн.

Податок з доходу фізичної особи складає:

$$(1770 + 420 - 63,72 - 8,40) \times 15\% =$$

Задача №3

Визначити величину податку, який утримується з доходів (посадовий оклад)

- 1) Борисов Б.В. – 1450 грн.;
- 2) Кальченко С.В. - 1600 грн.;

Розв'язання

Борисов Б.В.

- Єдиний внесок $1450 \times 3,6\% = 52,20$ грн.;
- податок з доходу фізичної особи: $(1450 - 52,20 - 536,50) \times 15\% =$

Кальченко С.В.

- Єдиний внесок $1600 \times 3,6\% = 57,60$ грн.
- податок з доходу фізичної особи $(1600 - 57,60) \times 15\% =$

Задача № 4

Протягом місяця робітнику нарахована заробітна плата в розмірі 1830 грн., а також винагорода по громадсько-правовому договору за виконані роботи в розмірі 420 грн. Розрахувати податок на доходи фізичної особи

Розв'язання

1. Визначимо розмір податку фіз.осіб,
утриманий із нарахованої заробітної плати:
Єдиний внесок $1830 \times 3,6\% = 65,88$ грн.;
- Сума податку складає: $(1830 - 65,88) \times 15\% = 264,62$ грн.
2. Визначимо розмір податку з прибутку фіз. осіб, утриманий із винагороди по громадсько-правовому договору за виконану роботу
 $420 \times 15\% = 63$ грн.
3. Загальна сума податку на прибуток з фізичних осіб, який необхідно утримати з заробітної плати: $264,62 + 63,00 = 327,62$ грн.

Завдання для самостійного вирішення

Завдання 1. Рішення наведених нижче задач.

Задача №1

Визначити суму податку з доходу фізичних осіб, утриманий з нарахованої заробітної плати, якщо нарахована заробітна плата складає 1980 грн.

Розв'язання

Нарахована заробітна плата	1980 грн.
Єдиний внесок	
Податкова соціальна пільга	
Сума заробітної плати з якої утримується податок з фізичних осіб	
Податок з прибутку фізичних осіб, утриманий з заробітної плати	

Задача №2

Робітниці Макаренко за вересень 2012 року нарахована заробітна плата в сумі 1820 грн., а також оплата праці по лікарняному листку 325 грн. Розрахувати суму податку з доходу.

Розв'язання

Задача №3

Визначити величину податку, який утримується з доходів (посадовий оклад)

- 1) Москаленко Б.В. – грн.;
- 2) Самойленко С.В. – грн.;
- 3) Петренко К.Н. – грн.

Розв'язання

Задача № 4

Протягом місяця робітнику нарахована заробітна плата в розмірі 1425 грн., а також винагорода по громадсько-правовому договору за виконані роботи в розмірі 528 грн. Згідно поданій заяві робітник має право на податкову соціальну пільгу, розмір якої в 2012 році складає 536,50 грн.

Розв'язання

Задача № 5

За місяць працівнику нараховано:

- заробітна плата за окладом 1270 грн.;
- премія за сумлінну працю 110 грн.;
- матеріальна допомога 150 грн.;
- лікарняні 1240 грн.

Визначити величину податку з доходу фізичних осіб.

Розв'язання

Задача № 6

Співробітнику ТОВ «Східні солодоці» Іванову А.К. було нараховано такі види доходів:

Відомості про доходи за січень	Сума, грн.
Заробітна плата	1300
Відпускні за вересень	1765
Відпускні за жовтень	1315
Загальна сума місячного доходу	

Визначити суму податку з доходів фізичних осіб, яку необхідно утримати в вересні 2012 року.

Розв'язання

Задача № 7

Співробітнику ТОВ «Асоль» нарахована заробітна плата у розмірі 11200 грн. Необхідно розрахувати податок з доходу фізичної особи.

Розв'язання

Задача № 8

Фонд заробітної плати ТОВ «Асоль» за жовтень 2012р. склав 850000 грн, в тому числі 50000 грн. оплата по трудовому договору, 17500грн. оплата лікарняних. Розрахувати розмір Єдиного внеску, який необхідно буде сплатити підприємству.

Розв'язання

Завдання 2. Визначити суму податку з доходів фізичних осіб СВК «Іскра» за даними «Розрахункової платіжної відомості про нараховану заробітну плату» за листопад 20__р. та скласти податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку.

№	Прізвище, ім'я, по батькові	Нараховано, грн.	Підстава для підвищеної податкової соціальної пільги	Сума податку, грн.
1	Бакаєв Василь Григорович	1850		
2	Вакуменко Павло Сидорович	1420	Має 2-х дітей до 18 р.	
3	Карий Олександр Дмитрович	1300	Герой України	
4	Момотюк Лідія Вікторівна	1490		
5	Микула Іван Кирилович	1458	Чорнобильець I категорії	
6	Сероштан Олена Петрівна	1600	Вдова	
7	Степненко Іван Павлович	1600		

Завдання 3. Використовуючи дані завдання 2 заповнити форму 1ДФ (Податковий розрахунок сумм податку, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку)

Питання для самоконтролю

1. Економічна суть оподаткування доходів громадян.
2. Дайте визначення: платники, об'єкт, пільги, терміни сплати, ставки та податковий кредит.
3. Вкажіть шляхи реформування прибуткового оподаткування громадян.
4. Алгоритм здійснення розрахунку податку з доходів фізичних осіб.
5. Що таке податковий кредит?
6. Хто відповідає за нарахування, утримання та сплату (перерахування) до бюджету податку з доходів у вигляді заробітної плати?